

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-agerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravnštvo naj se olagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja
na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
, pol leta	6 „ 50 „
, četr leta	3 „ 30 „
, jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
, pol leta	8 „ — „
, četr leta	4 „ — „
, jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Pogled na leto preteklo.

Leto preteklo ni imelo političnih potresov, ki bi bili znatno predvračili zemljovid evropski, ipak se zlasti v diplomatskih krogih opaža bistvena prememba. Ta prememba zadeva v prvi vrsti Nemčijo. Odkar vodi železni kancelar nemško politiko, nikdar še ni bil toliko časa nepretrgano v svojem „Tusculum“, v gozdnatem „Friedrichsuhe“.

Ko je „olle Willem“ zatusnil trudne svoje oči, takrat je tudi odzvonilo Bismarckovi velesili, takrat odvzelo se je že zelo iz njegovih rok ter prešlo v roko mladega cesarja Viljema II. Bismarck je sicer še državni kancelar, on še sedaj vodi odličen del vnanjih poslov, a politike na svojo pest ne more tirati več. V tem oziru so mu peroti pri-

strižene, v tem oziru je „kaltgestellt“. To je nekda tudi uzrok, da se ne gane s svoje samotne grščine, da bi se ne opazovalo, kako mu je območje skrčeno.

Vesoljni svet je bil preverjen, da starega Viljema smrt ne bude brez posledic, da se bode tem povodom tako hitro sezidano poslopje mogočne nemške države nekoliko pretreslo. Boditi državna sistema še tako utrjena v starej tradiciji in v določenih načelih, sme se vendar pričakovati, da se s premembou osobe vladarjeve pokažejo še druge izpremembou, zlasti pa ondu, kjer z vladarjem odstopijo še druge sijajne osobnosti, zmagovali vojskovodje in organizatorji z državnega odra, kakor se je baš v Nemčiji v hitrem teku dogodilo.

Preobrat bil je prenagel, vlada cesarja Friderika prekratka, da bi bila premostila neizogibni kontrast med 90letnim in niti tridesetletnim vladarjem, ki je v razmerno jako mladostni dobi prišel na prestol ter z uprav nervozno živahnostjo vzel vladno krmilo v svoje roke.

Nasledki neso izostali. Državni voz hiti sicer dalje, vidi se pa, da vajeti neso več v nekdajih rokah, vse vrši se skokoma, brez potrebne hladnoteknosti in med diplomati je dognana stvar, da je prejšnji upliv Nemčije precej obledel in da se sedaj na prve gosli gode v Peterburgu. Evropski koncert začel je godala svoja uravnati po diapasonu od Neve in Rusija, za katero vsak dan pomenja nov dobiček, je prememba v ponosni hiši hohenzollernski prinesla največ koristij.

Da je temu tako, preverimo se na prvi hip, na prvi pogled na podunavske države. Ni še mnogo mesecev, ko so se v Bukureštu in v Belegradu čuli Rusiji jako sovražni glasovi, ko so se pri Fokšani in pri Galaci snavale trdnjave, ob motni Dimbovici pa nemški železni forti, vse kot mogočne ovire za bodočo kazaško dirko po rumunskih ravninah.

Sedaj pa kolika prememba! Kralj Milan, ki je že pred meseci sprl se s kraljico Natalijo, ker

je bila Rusinja ne samo po rodu, ampak tudi po mišljenji, in takorekoč z mečem presekal gordijski vozel svojega zakona, udal se je pritisku sedanje konstelacije. Dal je svojemu narodu novo ustavo, ž njo pa so prišli na površje državniki in diplomati, ki so baš nasprotni prednikom svojim, kateri so poklicani baš zaradi tega, ker so veliki severni državi prijazni. In kakor v Belegradu, tako se kaže tudi v Bukureštu preobrat v istem zmislu. Vidna prememba „in capite et membris!“

Z Bolgarsko dogaja se kaj jednacega. Bismarck je rekel, da ni vredna kostij niti jednega pruskega grenatirja, Rusija pa, ki je za osvobojenje te dežele žrtovala nad sto tisoč mož in nad jedno milijardo rubljev, prenehala je, zanimati se za Bolgare in ruski listi so trdili, da mora Bolgarska liki dozorela hruška sama pasti v naročaj Rusiji. Dosezva se nam, da bode tudi tako. Bismarck ne bode zaradi Bolgarske, zaradi Stambulova in Koburžana mobilizoval niti jednega moža, a čim dalje, tem bolj se bode začelo uresničevati ruskih listov prorokovanje o dozoreli hruški. Čas ima svojo silo.

Ne samo v podunavskih državicah, tudi drugej kaže se upliv velikih prememb v Nemčiji. Kako malo časa je še preteklo, ko je vihrala vojna proti rublju, ko so vsa Bismarckova glasila soglasno propovedovala finančno borbo proti ruskim vrednostnim papirjem, ko je Bleichröderjeva skupina preprečila vsako rusko prizadevanje za kako večje državno posojilo! Nemška in angleška denarna trgovska bila so Rusiji zaprta.

Malo pozneje, skoro ob jednem s cesarja Viljema potovanjem začel je rubelj lezti kvišku in prilezel je do dotej nečuvane višine. Borzijanci in finančni knezi so dobro čutili, kolikega pomena je to potovanje, pojili so, da je evropska politika po starega Viljema smrti dobila novo lice. Temu je tudi pripisovati, da se je tako nepričakovano posrečilo rusko 500 milijonno posojilo na Francoskem in da je že poprej uglašena zveza med tem državama dobila še trdnejšo podlagu.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

„Teden dobro pričenja!“ Tako vskliknil je lahko vsakdo, ki je bil prisoten na Silvestrov večer v Čitalnici. Izborna vojaška godba hladila mu je ušesa, v katerih je obtičalo nekoliko prekosmatih akordov „novoletnih godcev, ki so bili ne vem od kod, a so trobili po mestu, da Bog pomozi, pa so za svoj trud tudi tako redko kaj dobili, da gotovo neso bili židane volje, ako res Bog ni pripomogel.

V Čitalnici bila je preprijetna zabava. Imeli smo godbo, petje, polunočni govor, obligatno čestitanje na vse strani in iz prekipečih src, živahen ples, kot uvod letošnjemu predpustu, limonado, punč, črno kavo in kdor je bil izredno predrzen, po jednajstih ur tudi smodko v ustih. Plesaje prekoracili smo prag mej starim in novim letom, ne da bi vedeli kje in kdaj, plesaje zasadili nove nade in iluzije v svoj vrt bodočnosti ter jim pridno zalivali, naposled pa poslovivši se od plesalk krasotic in pomudivši se nekoliko hipcev v neizogibni kavarni, poiskali ležišče svoje, da zjutraj rano mlademu letu pogledamo v mladostno obliče.

Novo leto! Veliko poezije je v teh dveh besedah, veliko pa tudi proze. Ko si po zabavni Silvestrovi noči zakopal se v mehke blazine in so ti morda bujne sanje sladile spanec, vzбудiš se do-

poludne kdaj izredno veselega srca. Staro leto z vsemi svojimi sitnostmi in neprilikami je že daleč za teboj in ti se čutiš tako lahkega, brezskrbnega, kakor Izraelci, ko so z brezstevilnimi grehi natovornjenega kozla pognali v puščavo. Namesto starega leta te objemlje prvi žarki novega ter odpirajo uhod v rožnobojno bodočnost. Zaziblješ se tako v iluzije, da misliš, da je res napočila nova zlata doba.

A ta prevara ni dolgotrajna. Kmalu pogrezneš se v valove navadnega življenja in pri prvem korkaku iz hiše, če ne že poprej, čutiš, da baš na ta dan materialistična naša doba s podvojeno silo upliva na človeka, kamor le dojdeš, povsod imajo odprte roke, povsod nudijo se ti razna voščila, koledarji in poštne knjižice. Radosten, da se tudi ta novoletna literatura vedno bolj sloveni in da tudi v tem oziru že prodira blažena ravnopravnost, posrežeš v žep in deliš srebrne in papirnate goldinarje kar ti baš pride pod palec.

Radodaren si na ta dan, saj je samo jedenkrat v letu, naposled pa se ti na novoletni večer, ali pa vsaj drugo jutro dozdeva, da bi novoletno veselje bilo labko tudi ceneje in skoro žal bi ti bilo izdanih novcev, ko bi v srci ne čutil, da treba za premembou tudi tacega dneva, da treba častiti stare, po vesoljnem svetu udomačene običaje in da človeku posebno prija prijaznost in veselje, odsevajoče s slehernegra lica.

Tretji praznik o tem času so sv. trije kralji. Nekdaj ko je po Ljubljani mej Vrhniko in Ljubljano bila živahna plovba, ko je nekaj časa celo parobrod puhal mimo presenečenega barjana, ko je na sedaj idiličnem „Bregu“ bila Ljubljanska „dogana“, ter ondu nakupičenega kolonialnega blaga v ogromni množici, ko je cvenkajoči zasluzek kar sam letel v žep, takrat bili so Krakovci na svojem vrhunci. Imeli so polne žepa srebra in imenitno besedo v Ljubljani. Pri vsem tem, da se jim je tako dobro godilo, gojili so baš Krakovci stare običaje jako skrbno. Kakor sv. Miklavž tako častili so sv. tri kralje ter vsako leto sestavili bogato opravljenou skupino, predstavljajoč tri kralje z obilnim spremstvom ter hodili s svetilkami in „zvezdo“ od hiše do hiše popevajoč primerne pesni. Bili so to, nekakšni dramatski prizori, ki so občinstvu, zlasti pa mladini zelo ugajali.

Sedaj pa tega ni več, sprevod sv. treh kraljev se je zgubil, kakor marsikatera druga častitljiva navada. Ne da bi bili od demokratstva tako obližani, da bi zaradi tega več ne marali treh kraljev, marveč duh časa je tak. Kakor pregorov: „Star mož, stara pšenica, star denar“ več nema svoje veljave, tako je marsikaj družega prišlo iz „mode“. Vse se suče in vrti po Attinghausnovih besedah:

„Das alte stürzt, es ändert sich die Zeit,
Und neues Leben blickt aus den Ruinen“.

Tudi pogled na Italijo je zanimiv. Vzgojena v neprimernej sreči, tira italijanska kraljevina politiko od slučja do slučaja. Italija nikomur ne zupa, njej pa tudi nič. Ona je sicer član trojne zaveze srednjeevropskih velesil, a potomci Macchia-vellijevi so od nekdaj zavratni, sebični, ozirni le za svojo korist. Zato se na nje ni zanašati v resnem hipu, kajti pod italijanskim južnim podnebjem ima "aura popularis" preveč in prebujuhov cvetk. Saj vidimo, kaj se vse dogaja, odkar se je bil cesar Viljem II. napotil v večno mesto. Takrat so mu že prečudne listke metali v voz, prodri nastavljeni vrste vojaške in delali izgrede, kakoršni so le običajni v blaženi Italiji.

Ko pa je odšel, so do zadnje lire izračunili in po listih objavljali, koliko je njegov prihod stal, pripovedovali so o burškozem postopanji Herberta Bismarcka papežu nasproti, začele so se demonstracije in petarde proti nemškemu veleposlaništvu, z druge strani pa iztiravanje nekaterih italijanskih časnikarjev iz Berolina, s kratka čule so se reči, ki nikakor ne pričajo o posebno iskrenih odnošajih.

V tem oziru, pa tudi gledé Azije, je preteklo leto zanimivo. Tudi v Aziji znala si je Rusija razsiriti svoj upliv. Tako v Japanu, Kitaji, še bolj pa v Aziji sredini, katero je spojila z velikansko žezlico, poslednji čas pa v Perziji, kjer je hitro izbrisala angleškega zastopnika uspehe.

V diplomatskih krogih se govorji, da se vsa ta bistvena prememba vrši na Nemčije račun. Je li poslednja trditev resnična, tega ne vemo, izvestno pa vse te premembe lahko opazuje, kdor ima pazno oko in čisto uho.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. januvarja.

Češki deželni zbor je v predvčerajšnji seji na predlog deželnega odbora odklonil prošnjo nemške občine Nossadl, ki šteje 272 Nemcev in 55 Čehov, da bi se izločila iz češkega okraja Bela, ter se pridružila nemškemu okraju Dauba. Poslanec Matuš je zagovarjal peticijo občine, sklicujoč se na sklep deželnega zobra, ki je odklonil Plenarjev predlog o razdelitvi okrajev po narodnostih, bil sklenil, da se hoče ozirati na želje posamežnih občin, ko bi prosile, da se pridružijo drugim okrajem. Posl. Herold je pa peticijo pobiral, ker ni nobenih stvarnih uzrokov, da bi se morala ta občina izločiti iz Belškega okraja in prikloniti Daubskemu. V tej občini je po zadnjem ljudskem številjenju 55 Čehov in te bi izročili gotovemu ponemčenju, če se ustrezje prošnji. Ker se pa pri poslednjem številjenju ni nepristranski postopalo, je število Čehov v tej občini najbrž še mnogo večje in imajo morda še celo večino.

Predvčeraj je **gallíški** deželni zbor zopet začel zborovati. Pri prvi seji je bilo jako malo poslancev, jedva je zbor bil sklepčen. Deželni poslaneč minister Zaleski bil je tudi pri prvi seji. Namestnik Badeni je predvčeraj v zboru razvil nekak svoj program. On se nadeja, da ga bode podpirali deželni zbor in deželni odbor. Posebno pri izdelovanju vladnih predlogov, bode se vedno skušali poprej sporazumeti z deželnim odborom, kajti načrti zakonov, ki se predložijo deželnemu zboru, ne smejo nasprotovati državnim zakonom. Kot zastopnik vlade bode vselej odkrito povedali, kako misli o raznih

predlogah deželnega odbora in drugih predlogih. Kot načelnik deželnemu šolskemu svetu skrbel bodo tudi za zboljšanje ljudskega šolstva. Glede srednjih šol obračal bodo posebno pozornost na to, da se bodo v njih bolj gojila nemščina, ki se sedaj često zanemarja. Vsem hoče biti pravičen. Koncem je obeta tudi Rusinom, da se bodo na nje jednakoziral, kakor na Poljake. Nadeje se, da bodo zbor še v tem zasedanju rešil zakon o odkupu propinacijskih pravic. Namestnik je odgovoril v tej seji na več interpelacij, ki so se jeseni stavile v deželnem zboru ter naznani, da je zakon o pravnih razmerah učiteljev dobil najvišjo sankcijo. Nemški listi so tako zadovoljni z izjavami namestnikovimi, ker je naglašal, da deželni zakoni ne smejo nasprotovati državnim in pa, da hoče skrbeti za boljši podrek nemščine. Seveda si mislijo, da treba počakati, koliko se bodo besede namestnikove strinjale z dejani. Manj zadovoljni bodo pa s temi namestnikovimi izjavami federalisti, zlasti Čehi. Ker je namestnik gotovo le izražal mišljenje Dunajske vlade, moremo iz njegovih besed posneti, da Dunajska vlada še nadalje ne misli odstopiti od svoje centralistične politike in hoče povsod se posebno ozirati na nemščino.

Vnjanje države.

Sedanja **rumanuska** vlada najbrž ne bodo ostala več dolgo na krmilu. Konservativci, ki imajo večino v zbornici, hočejo imeti vlado iz samih konservativcev. Govori se, da bodo porabili prvo priložnost, da vržejo vlado. Mej ministri tudi ni več sloge. Večina ministrov hoče, da ostanejo vsi dosedanji uradniki, kateri neso kaj posebnega zakrivili ter se zakonito uvede neodstavljivost sodcev. Konservativci pa hočejo, da se odstranijo iz uradov vsi pristaši prejšnje vlade. Dosedaj je bila v Rumuniji navada, da so pri vsakej spremembji vlade pognali prejšnje uradnike in nadomestili jih z novimi. Uradniki, ki so prišli ob službo, so pa potem z vso silo agitovali proti vladi. Tako v deželi ni bilo nikdar pravega miru. Da pri tacih odnošajih ni bila uprava v redu si lahko mislimo. Uradniki se neso ozirali na zakone, a le skušali ugoditi vlasti. Celo sodci se neso držali pravice, temveč so se vedno ozirali na politično mišljenje strank. Vsaka stranka, dokler je v opoziciji, zahteva, da se takim razmeram naredi konec, a ko pride na krmilo, pa vidi, da jej tako ugajajo. Tudi konservativci niso poprej mogli dovolj grajati take zavisnosti uradnikov, a sedaj, ko imajo v zbornici večino ter se nadejajo, da tudi sami dobe krmilo v roko, jim pa tako ugaja.

Republikani so postavili za kandidata za dopolnilno volitev za **francosko** zbornico v Parizu bivšega predsednika municipiskemu svetu Hovelaquea. Ž njim se nadejajo zmagati proti Boulangerju. Njegova zmaga pa še ni gotova, ker je Hovelaque tako radikal in mu zato najbrž zmerni republikani ne bodo dali svojih glasov. Poraz pri tej volitvi bi bil hud udarec za vse republikane, velik uspeh pa za Boulangerja. Boulanger je izdal oklic na svoje volilce, v katerem pravi, da so parlamentarci vse storili, da on more biti voljen, a sedaj se pa boje, da bi bil voljen. Poprej so se bali meča njegovega, a sedaj so še v večjem strahu, ko so mu vzeli moč. Boj je pa prav za prav le občne volilne pravice ki je že večkrat je obsodila. Sedaj bi radi vso odgovornost nanj zvrnil, in nečejo priznati, da so zgubili zaupanje pri narodu le zaradi tega, ker se za blaginjo dežele neso brigali in je je vodila le sebičnost. Ko je bil minister, so ga vrgli, češ, da hoče vojne, sedaj pa pobijo kandidaturo njegovo s tem, da hrepene po diktatorstvu. Ko bi hrepel po diktatorstvu, bi se bil tedaj polasti oblasti, ko je bil vojni minister in je imel vso vojsko v rokah. On hoče le, da se skliče konstituanta, ki bode premenila sedanjo ustavo, da bode vsak poslanec povedati mogel mnenje svoje.

Rodbinski spomini.

Ruski spisal G. P. Danilevski, prevel Vinko.

I.

Prababica.

(Dalje.)

To, otroci moji, bil je prvi tukajšnji naselnik, vaš praded, podoljski kazak izza Dnepra, Danilo Danilovič. Kakor je reklo, tako je tudi storil: naselil se je tukaj še tisto poletje. Kakor preganjan ptiček ostavi opasni kraj ter prileti plest si gnezdo na takem skritem mestu, kjer ga deca moja niti z očesom ne urete, tako je tudi Danilo pripeljal sem v vekovčno tihoto svojo ženo in deco ter v gozdni skritosti kraj jezera mej holmi izkopal si beznico ter postavil kuren. Za Danilom so na njegov klic: "na Donec, na Donec, v svobodo!" pribeljali sem njega sosedje. Izsekali so z lesom porastlo plan ter ruvali korenine. Mej trsje spustili so čoln. Ob vodi oglasila se je na kladi perača. Zapel je petelin; v uljih zabrnela je v lesnih duplih nalovljena bučela, pridna, stepna bučela. Težko je bilo prvim naseljencem na Doncu! Žene so padale v prepade, otroci so se bali zverine, sivih gadov in zlatorogih

zmajev; vsi so se mučili, bodisi star ali mlad. Po noči so se bali zažigati ogenj. Straže so se kakor veverice skrivale v drevesnih vrheh. Žito so morali iz prva sejati prav blizu koč, a često pokončali so jim i koče z žitom vred. Vsi so stradali, s suharjem živili so se po več mesecov. A lesovi so z nova zaceteli. Danilo je s krikom: "na Donec bratje, na Donec!" privabljal čedadje več tovarišev. Okolu prvega ku rena pojavili so se, kakor gobe iz zemlje drugi kurenji. Danila izbrali so za stotnika.

"Leta so potekala; iz koč v lesu nastala je slobodka, Veliko Selo z okopom, strelnicami, mlinom in tako majhno leseno cerkvico, da ni imela vse vas v nji prostora in so mnogi službo božjo poslušali zunaj na dvoru ali pod drevjem. Ne daleč od utrdbe pričel je Danilo graditi butor, tam kjer je današnji Prišib. Samo to ga je bolelo, dragi moji, da ni mogel privabiti izza Dnepra svojega polubrata in kuma, kazaka Ivana Žuka. Najprej je slišal, da je bil Žuk ubit v boji s Poljaki; potem, da še živi in da so ga videli pri dovažanju soli; na zadnje je pa vse potihnilo o njem. Stotnija Danilova pa se je mej tem časom razvila ter imela obilo živeža, orožja in vsakega blaga. A pomagali jim niso niti rovi, niti leseni plotovi, niti topovi. Udarili so

Poklicali so ga bili za vojnega ministra, ker je republičan. Sedaj mu odrekajo republičansko mišljenje, da tudi se ni nič zgrešil proti republiki. On hoče, da republika ne bode orodje ljudem, hrepenečim po časti in bogastvu. Francija hrepeneči v pravičnosti, resniči in nesebičnosti. Od ljudij, ki sedaj vladajo, ni nič dobrega pričakovati, ker sedaj sami priznavajo, da so se petnajst let motili. Oklic končuje z besedami: "Živelja Francija! Živelja republika!"

Vlada **turška** je odgovorila na poslednjo noto Rusije glede zakasnelega plačevanja vojne odškodnine. V svojem odgovoru razklašala, kaj je vse storila, da bodo zanaprej mogla zadoščati svojim dolžnostim. Posebno pa naglaša, da je volja Turčije najboljša. S to noto seveda Rusiji ni nič pomagano. Obetali so že Turki dostikrat, da bodo spolnovali svoje dolžnosti, a pri tem so se zaostanki vedno večali.

Cesar **nemški** podelil je bivšemu podpredsedniku pruskega ministerstva najvišji pruski red, red Črnega orla. Konservativci so tega tako veseli in zmatrajo za dokaz, da se hoče vladar držati konservativnih načel.

Koncem minulega leta je v Alkahabdu bil shod **indijških** veljakov. Sklenili so zahtevati, da bi se zanaprej v državne službe v Indiji bolj jemali domačini, ne pa samo Angleži in da bi se pri vladanju dežele tudi vprašalo domačine za svet. Posebno pri določevanju indijskega budgeta bi morali sodelovati tudi domačini. Vlada bi tudi morala skrbeti, da se zboljša šolstvo in pospešuje obrtništvo. Sestavila naj bi se komisija iz Angležev in Indijev, ki bi preiskovala stanje industrije. Nadalje se je ta shod izrekel, da se stalno urede zemljiške razmere v nekaterih pokrajinah in takoj sostavi nekak parlamentarični odsek, ki se bode posvetoval, kako bi se uresničile zahtevane reforme. Kakor se vidi, so zahteve Indijev jako zmerne, a vendar angleški vladni listi hudo zamerijo Indijcem to predznost. Vlada se najbrž ne bodo ozirala na želje "črncev", kakor je nedavno nazivali Indijce angleški ministerski predsednik v parlamentu. Popolno preziranje zahtev domačega prebivalstva utegne pa za Anglijo imeti jednak posledice, kot jih je imelo pred dobrimi sto leti v Ameriki, ko se angleška vlada ni zmenila za želje Američanov. Tedaj so se od Anglije odločile Zjednjene države, sedaj se pa utegne cesarstvo indijsko.

Dopisi.

Iz Vipave 4. januvarja. [Izv. dop.] "Post tot discrimina rerum" — imeli smo zopet v Vipavskoj čitalnici vesel dan. Prišlo je novo leto in ž njim — zdi se vsaj — novo življenje v čitalnico. Saj je pa tudi treba, da društvo, ki se bode še to leto ponušalo s 25-letnim svojim obstojem, dobi zopet nekdanje častno ime "narodnega ognjišča", koje je v zadnjih letih bolj ali manj izgubilo. Ni še dolgo, kar se je izvolil nov odbor, ki je pričel svoje delovanje s tem, da je napotil gg. društvenike, da se zbirajo ob nedeljah večer k skupnej zabavi v društvenih prostorih. Kmalu na to je izvolil občni zbor velezaslužnega rodoljuba g. Gorupa častnim članom, ter se je določilo, da pričemo novo leto s tem, da priredimo veselico v čast blagemu dobrotniku. Veselica vršila se je res na novega leta dan. Bila je dovolj dobro obiskana, vendar smo pogrešali nekaterih gospodov, ki so sicer prihajali. Bila je kriva morda huda burja, ki je proti večeru pričela pihati, ali bolje, grozovito razsajati, kar nas

Dalje v prilogi.

deca moja, na naš Donec paganski Tatarji. Pod večer, na Jurjev dan, prišli so, Bog zna odkod, na jedenkrat poplavili vso našo okolico ter po noči s hruščem in vpitjem pričeli se spravljati čez brod na to stran Doneca. Na kogar so se namerili, vsak je bil žrtva njih cepinov in začnjek. Strah je prišel v vas. Danilo Danilovič je nedavno poprej odpravil ženo in otroke na voz na božjo pot v horoševski samostan ter se zanje ni bal; a bal se je za občno blagajnico. Imel jo je v sodčku v jamnici. Oborožil je svojo stotnijo, zaprl vrata lesene ograje, razstavil straže, ukazal strelecem z okopa streljati na brod, ter za nekaj časa poveljništvo izročil drugemu; sam pa je, ko se je bilo stemnilo, odstranil spremljstvo, naložil si sodček z dukati in tolariji na pleča ter ga skrivaj nesel v trsje k studencu, ne dače od občinskega čebelnjaka. Ko je sodček spustil v vodo, se ozre — na oni strani vodnjaka v trsji stoji ter gleda iz grmovja nekova prikazen, ves bel, tuj in nepoznan človek.

— Ali si videl? vpraša ga Danilo.

— Videl! odgovori oni.

— Nu, ake mene ubijejo, a ti ostaneš živ, naznani tukaj v naselbini, kje je blagajnica.

(Dalje pr.h.)

Priloga „Slovenskemu Narodu“ št. 4 5. januvarja 1889.

je se bolje združila v društvih prostorih. Bodim dovoljeno spregovoriti nekoliko o izvršitvi programa:

Čul se je povsodi le jeden glas: „Že dolgo nesmo videli tako dobro izvršene veselice, kakor je bila ta. Točka za točko vršila se je redno v občno zadovoljnost. Želeli bi, da bi nas Vipavska čitalnica skoro zopet razveselila z jednako zabavo.“ — Prvo zapeli so nam pevci pod vodstvom tukajšnjega gosp. učitelja Lavrenčiča dnevu jako primerno pesen „Ustaj rode“. Ta, kakor drugi dve pesni, namreč čveterospev „Lahko noč“ in brenčeči zbor z bariton solo „Ponočni pozdrav“ peli so se točno, kar je pričalo obilo priznanje; zadnja morala se je ponoviti.

Za prvo točko bil je slavnostni govor, vreden zares, da je veljal možu, kakoršen je gosp. Gorup. Govornik gosp. vseučiliščnik M. Kostanjevec je govoril vsakomu, ki ima zdrav razum in čuteče srce, iz srca. Gospod govornik je pa tudi žel za izvrstno sostavljeni in ne slabše predavani govor obilo zasluzene pohvale. Občinstvo mu je pokazalo da ga razume, kajti poklicalo ga je z burnim ploskanjem še jedenkrat na oder. Ker se je od mnogih strani slišala želja, da bi se dal govor natisniti, bodi mi dovoljeno vsaj omeniti razvrstitev snovi:

Gospod govornik nam je slikal v prvem delu žalostno stanje Slovencev in dokazal, da je borba vseh slovanskih plemen bila vedno le borba za obstoj svoj, uzroka dovolj, da se neso mogli Slovani toliko časa dvigniti na stališče, ki bi jim bilo pristojalo pred stoletji. Toda — pričelo se je gibanje, povsod ustajajo možje, gojitelji, ki nam kažejo pot. Tudi mej Slovenci jih imamo. In tak mož, ki ve, da

„Ne le kar veleva mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan.“

je gospod Gorup. S tem nas je privel g. govornik do točke, o kateri je imel namen govoriti. Tu nam je začel slikati lastnosti in čednosti g. Gorupa, kar se jih da izvajati iz blagih njega činov. S tem, da nam je gospod govornik dokazoval, kakšen je gospod Gorup in kakšen ni, podal nam je pravo sliko uzornega moža, ki deluje za združeno Slovenijo in ne pozna škodljivega pokrajinskega domoljubja. Podal ga je v izgled onim „trezni“, kateri mislijo, da Slovenec ni sposoben, da bi zavzemal stališče, kakor drugi narodi, ter izrazil prepričanje, da bo stalo Gorupovo ime z zlatimi črkami zapisano v kulturni zgodovini slovenski. Končal je potem dolgi svoj govor, ki je trajal okoli 20 minut, kojemu smo omenjena „excerpta“ povzeli s tem, da je navel izrek prevzetenega gosp. vladike Strossmayerja, da Bog meri ljubezen do sebe po tem, kako kdo ljubi svoj narod, ter izrazil prepričanje, da po tem takem blagemu dobrotniku naroda za ta čin gotovo ne izostane božji blagoslov.

To so le kratke poteze iz omenjenega govora, za kateri si ne moremo kaj, da tudi tu čestitamo g. Kostanjevcu iz srca.

Na to je deklamovala gdč. Hribarjeva Gregoričeve „Rabeljsko jezero“. Pokazala nam je gospica izreden talent za deklamovanje. Ne baš lahko deklamacijo, predavala je prav s pravim občutkom, da se je videlo, da se je umela pogrezniti v stanje uboge matere, ki išče s svojim otrokom v naročji zavetja pri brezbožnih ljudeh. Ne more druzega, nego izraziti željo, da bi občna pohvala — kajti tudi njo je poklicalo burno odobravanje zopet na oder! — ki je bila popolnoma zasluzena, dovela nam gdč. Hribarjevo še mnogokrat na naš Vipavski oder.

Mnogo smeha vzbudila je igra: „Blaznica v prvem nadstropji“. Kratka igra izvršila se je v resnici jedernato. Igrali so gg. učitelja Lavrenčič in Mežan in g. vseučiliščnik Kostanjevec in gdč. Deklevova in Premerlova. Želimo jih kmalu videti vse zopet na odru. Razumeli so vsi svoje uloge izvrstno posebno nam je omeniti Ivana (g. Lavrenčiča), ki je umel s plašnim svojim kretanjem vzbuditi ogromnega smeha.

S tem dopisom izrazil sem le občno mnenje. Pokazala je Vipava, da ima moči dobre, spretne, da more prirediti kaj izvrstnega, ako hoče. Zraven dostavim še: „Kuj želeso, dokler je vroče!“ Sedaj je čas, kmalu zopet prirediti jednako veselico, katera bode po tem gotovo še bolj obiskana, nego ta. Da je treba vedno skrbeti za izvrstno godbo, kakor je bila sedanja, namreč sekstet Goriškega orkestra, ki je vedno svirala mej posamičnimi točkami, razume se samo ob sebi. Po besedi bil je ples do poznega

jutra in še potem zabavali smo se v društvih prostorih z godbo in petjem, kajti huda burja ni dovolila nikomur izpod strehe.

Čestitamo Vipavskoj čitalnici k dobro pričetemu novemu letu, z željo, da bi nadaljevala, kakor je pričela.

Domače stvari.

— (Gosp. Maks Pleteršnik,) c. kr. profesor v Ljubljani, pristopil je kot podpornik podpornemu društву za slovenske visokošolce na Dunaju.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je daroval danes gospod veletržec Fran Kolman 10 gld. posnemajte narodnjaki vrlega domoljuba.

— (Osobne vesti.) Gosp. dr. Viktor Leitmaier, višji državni pravnik v Gradcu, dobil je v priznanje izvrstnega službovanja red železne krone tretje vrste. — Gosp. Karol Martinak, pristav v Mariboru, in dr. Hermann Schäflein, pristav v Št. Lenartu imenovana sta pristava pri okrožnem sodišču v Celji. Avskultanta gg. Anton Rosina in Richard Bratuš imenovana sta pristava, prvi v Ribnici, poslednji v Kozjem. Pristav g. Josip Rotner premeščen je iz Ribnice v Šmarje, Josip Kronvogel iz Kozjega v Št. Lenart. —

— (Odklonjan) z zlatim križcem bil je naš rojak Ivan Pogorelc, računski revident v Sarajevu.

— (Znani dr. Karol Ausserer) odložil je svoj mandat kot državni in kot deželni poslanec. Hitro je bilo njegove slave konec!

— (Redni občni zbor „Sokola“) bode jutri, 6. dan januarija ob 10. uri dopoludne v televadnici velike realke. Ker je dnevni red obširen in važen, opozarjam vse člane, da se udeleže zborovanja prav mnogobrojno, ter dokažejo s tem, da se za toliko koristno društvo, ki se je baš zadnji čas začelo zopet razvivati, zanimajo, in da neso Sokoli samo na papirji.

— (Prihodnji sokolski zabavni večer,) kateremu reditelja sta, kakor smo že naznali, gospoda dr. Dereani in Fil. Zupančič, bode v soboto dne 26. t. m. v prostorih čitalnične restavracije.

— (Odbor kegljačke zaveze „Edinost“) sklenil je v svoji seji, da priredi v teku predpusta sijajni ples na korist zgradbi „Sokolskega Doma“. — Posnemanja vredno!

— (Glasbena Matica) razpošilja svoje vrlo sestavljeno poročilo za 1886., 1887. in 1888. leto, o katerem bodo v prihodnji številki obširnejše govorili, ker nam danes prostor ne dopušča.

— (Gospod Sima) v predzadnjej številki „Laibacher Schulzeitunge“ odgovarja na članek, v katerem smo ga nekoliko poštegetali zaradi lažnih in denunciatoričnih dopisov po nemških časopisih, ter o tej priliki potrežljivim bralcem podaje v svoji polemiki nastopno krasno stilistično zbirko lepodolnečih izrazov: „ewig keifendes slov. Blatt — niedagewesene Schmähungen — Brandartikel — Ablagerungen erhitster Rabulisterei und eklen Brodneides — dieses übelreichende Gewächs — rostiges journalistisches Rüstzeug — voll denunciatorischen Geistes — wunderlichste Burzelbäume — im Bereich der Inconsequenzen herumvoltigieren — eitle Streber — die Haut gerben — denunciatorische Erfindung — die Consequenz auf den Kopf stellen — fortgefaset — das saubere Blatt — den bildenwerten Lesern vorsingen — dieser heisere Schrei — das Kainszeichen — beispiellose Unthätigkeit — dieses auserlesene Blatt — Brandschreiben — undesificerbare Wäsche“ itd. cum gratia in infinitum. — In naposlед pravi g. učitelj Sima, da ga za njegov kruh zavidamo („Brodneid“). No to nam pa g. Sima lahko verjame na našo čast in poštenje, da ga najbrž ni človeka v Ljubljani, ki bi njega zavidal, najmanj pa za njegov — kruh.

— („Brusa“) izšla je danes 1. številka. Razen tako lepo risane glave ima še 8 drugih slik ter obseza 10 strani. Vsebina je tako mnogovrstna, oblika lična in z dobro vestjo trdimo, da izmiej vseh dosedanjih šaljivih listov slovenskih še nobeden ni imel toliko gradiva in ilustracij. Za prihodnjo številko naznanja uredništvo zanimivo humoresko izpod peresa prijubljenega priovedovalca J. Skalea.

— („Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino“) ima v svoji prvi letosnji številki nastopno vsebino: Novo leto. Fr. Krek. — Ob novem letu 1889. — Pot v nebesa. — Pod-

lasica in golobica. — Taščica. — V samostanu. — Sv. trije kralji. — Praznik sv. treh kraljev. — Ptice po zimi. — Božična noč. — Strah — Pred gospokimi vrtati. — Oj to sreč. — Staro razpelo. (Milan Šašelj.) Zimsko veselje. — O mehurčku. — Pesem popotnega dečka. — Lisica v škripcu. — Listje in cvetje.

— (Bralno društvo v Zagorju na Notranjskem) je prvo, katero je poslalo čisti donesek svoje na novega leta dan v prid spomeniku M. Vilharju prirejene društvene veselice. Donesek znaša 40 gld. 61 kr., lepa vsota, za tako mali kraj. Vilharjev spomenik ima biti na čast zavedni Notranjski in baš zavoljo tega se nadejamo, da bo lepa ideja, pesniku, našemu ožjemu rojaku postaviti v notranjski metropoli, v Postojini dostenjen spomenik, razvnela tudi druga častita bralna društva in čitalnice po Notranjskem. Vzgled vrlih Pivčanov bodi v spodbubo vsej Notranjski, katera ima lepo priliko vnovič svetu pokazati, da je vredna lepega in častnega naslova „zavedna Notranjska“.

Odbor za Vilharjev spomenik.

— (Iz pred sodišča.) Pri včerajšnji obravnavi pred deželnim sodiščem obsojen je bil dimnikarski pomočnik, France Habijan, ki je pred meseci po noči brez vsacega uzroka na Rimski cesti napadel in težko z nožem ranil g. Viktorja Naglaša, lahko pa g. Jožeta Pleiweisa zaradi hudodelstva teške telesne poškodbe na štirinajst mesecev teške ječe, poostrene vsaki mesec z dvema postoma. Pač zasluzena kazen za že večkrat kaznovanega pretepača!

— (Kopelj po zimi pod milim nebom.) V „Obzoru“ čitamo, kako so se dne 31. decembra čudili gostje, zbrani v Rothovi gostilnici v Požegi, zagledavši v reki Orljavi pri Požeškem mostu kopajočega se moža. Bil je to potujoči delavec Anton Karuz iz Postojine. Ko se je skopal, pozvali, so ga v krčmo, kjer je priposedoval, da se vsach 8 dnij, bodi po zimi ali po leti, koplje v tekoči vodi. Karuz govoril več jezikov in je prepotoval Avstrijo, Srbijo, Rumunsko, Bolgarsko, Turško, Poljsko in Rusijo. Po mrzljem kopelju mu je jako ugajalo dobro vino, katerega je par čas kar na dušek popil.

— (V mestnej klavnici) zaklalo se je preteklo leto 23 283 glav živine in sicer: 3386 volov, 68 bikov, 113 krav, 6507 prašičev, 8497 tejet, 2849 kozlov in ovac in 1863 kozličev. Poleg tega bilo je svežega mesa na ogled v klavnico pripeljanega 8225 kilog. Torej se je 300 glav živine več zaklalo in 4519 kilog. mesa več upeljato nego 1887 leta.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pulj 4. januarja. V tukajšnji krčmi nastal je pretep mej civilisti in mornarji. Vsled umešavanja straže bile so posledice žalostne. Vojne mornarice kurilec umrl vsled sunka z bagnetom, dva podčastnika ranjena. Dva civilista so zaprli.

Pariz 4. januvarja. Vsi francoski poslaniki in veleposlaniki so sedaj v Parizu ali pa na potu tjakaj. Tekom tega meseca se povrnejo na svoja mesta.

Bruselj 4. januvarja. Mnogo rojalističnih odličnjakov dospelo semkaj in ponudilo vojvodi Aumalskemu kandidaturo proti Boulangерu. Vojvoda kandidaturo vsprejel.

Gradec 5. januvarja. Rechbauer zvečer umrl.

Monakovo 5. januvarja. Cesarica Elizabeta z Marijo Valerijo zjutraj na Dunaj odpotovala.

Peterburg 5. januvarja. „Journal de St. Petersbourg“ govoreč o „Kölnische Ztg.“ napadih na Moriera, pravi: Vsi, ki poznajo odličnega zastopnika kraljčinega, so soglasni v tem, da bi Morier ne mogel storiti dejanja, katerega ga dolže. Sploh pa se misli, da je razjarjenost „Kölnische Ztg.“ posledica osobne mržnje uradništva.

Razne vesti.

* (Povodnji) prouzročile so lansko jesen na Tirolskem škode uradno cenjene na 2,003 868 gld.

* (Štrajk) napravili so te dni čevljarji v Milanu, ker je neka nova velika tvrdka otvorila prodajo tovarniškega blaga po nizki ceni. Bati se je, da ustavi vseh 18.000 čevljarskih pomočnikov svoje delo.

* (Gledišče zgorelo.) Nedavno pogorelo je v Novgorodu na Ruskem mej predstavo mestno gledišče. Ogenj je nastal, ker je počila plinova cev. Mnogo ljudij se je pri požaru precej opekelo, dve osobi je pa občinstvo v gnječi strlo.

* (Bogati ženski.) Mej ženskami v Južni Ameriki je pač najbogatejša Dona Isidora Coussino v Chilli. Njeno premoženje ceni se na 7-8 milijonov angleških funtov. Sedaj nekda misli potovati v Evropo in sicer najprej v Anglijo. Nek Chilski list obširno piše o tem nameravanem potovanju in pristavlja, če je bude ugajal London, „da utegne kupiti ta kraj“. — Najbogatejša ženska v Severni Ameriki je pa gospodična Garrett v Novem Jorku. Podedovala je po svojem ocetu 4 milijone angleških funtov in to dedičino je že precej pomnožila, ker jo je znala dobro naložiti. Govori se, da zna več jezikov in je tudi veča v matematiki. Velik del svojih dohodkov porablja v dobrodelne namene. Snubačev ima nekda tudi dosti ta mlada gospica.

* (Dopisovanje, ki nič ne stane.) Sprehajoč se po ulicah v Londonu je angleški pesnik Kolridt zapazil, da je pismeno podal nekej služnici nefrankovano pismo. Pogledala je naslov, ter vrnila pismo, češ, da nema s čim plačati. Pesnik vzel je iz žepa denar in plačal za pismo. Služnica se mu za to še zahvalila. Zaradi tega bil je radoven, ter je jel popraševal, od kod je dobila pismo in kdo je jo pisal. Zvedel je, da imata z ljubljencem dogovorjeno, o katerej ura zvečer se shajata. Ker pa on nema vselej časa, jej isti dan, ko nima časa poslje nefrankovano pismo, v katerem pa ni ničesar pisanega. Ona pa pisma nikdar ne vzame in tako se mej njima vrši dopisovanje, ne da bi plačala kaj poštine.

Telovadno društvo „SOKOL“
vabi brate člene k
REDNEMU OBČNEMU ZBORU
ki bode
v nedeljo dne 6. januvarja 1889. I. ob
desetih dopoludne
v telovadnici velike realke.

DNEVNI RED:

- Og vor staroste.
- Poročilo tajnikovo.
- Poročilo blagajnikovo.
- Volitev dveh računskih pregledovalcev.
- Volitev odbora.*)
- Pogovor o maškeradi.
- Volitev pomnoženega odbora za maškerado.
- Posamezni predlogi.

*) §. 10. pravil glasi se: „V društvenem odboru je s staroto in podstaroto vred devet odbornikov, katere voli občni zbor za leto dni in kateri morejo po preteklu te döbe biti zopet izvoljeni. Vsi odborniki morajo stalno prebivati v Ljubljani. Društveni posel, kateri si razdelé med sabo, opravljajo odborniki brezplačno.“

V Ljubljani, dne 24. decembra 1888.

Odbor „SOKOLA“.

Poslano.

Neusteин-ove posladkorjene kričisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasjanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr, 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudečno tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji. (759-18)

Preskušena skozi 40 let!

2000 najslavnnejših profesorjev in zdravnikov Evrope zapisujejo v priporočajo za vsakdanjo rabe le pristno e. kr. zobozdravnika

dr. Popp-a Anatherin ustno vodo v dvojno povešanjih steklenicah, kot radikalno sredstvo proti vsakemu zaboljaju, vsakej bolezni ust in dlesna, katera, če se rabi hkrat z

dr. Popp-ovim zobnim pragom ali zobno pasto, vedno ohrani zdrave in lepe zobe.

Dr. Popp-a zobna plomba. (616-10)

Dr. Popp-a zeliščno milo za vsakovrstne izpuščaje, zlasti za kopejki.

Pred ponarejanjem se v lastnem interesu svari.

Zaloge imajo vse lekarne, parfumerije in droguerije.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.
Loterijsne srečke 2. januvarja.

V Pragi: 26, 42, 43, 15, 33.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	17615	gld. 20 kr.
Iz pušice v gostilni g. J. Kruljača	5 "	67 "
Bogoles — Čemšenik — Kolvrat	3 "	"
Vesela družba v Trojanah	1 "	15 "
Kuralt, c. kr pristav v Gornjem gradu	12 "	"
Neimenovan v Moziriji	1 "	"
Karol Hofer, župnik v Čateži	2 "	36 "
Iz pušice v hotelu „Pri slonu“	—	17 "
Vesela družba v Ložu	3 "	50 "
Skupaj	17644	gld. 05 kr.

Zahvala.

Blagorodni gospod deželnih poslanec dr. Fr. Papež izročil je „Národní šoli“ v Ljubljani znesek 10 gld. za ljudsko šolo v Mokronogu s tem namenom, da društvo preskrbti šolo z raznimi učili. „Národná šola“ poslala je v mesec decembra pr. l. mnogo raznega šolskega blaga v razdelitev tukajšnjih ubožni solski mladini. Za ta blagodarjenje izreka v imenu obdarovane šolske mladine blagodarjeni gospod dr. Fr. Papežu in slav. društvu „Národná šola“ najsrneje zahvalo.

Andrej Grčar,
naučitelj.

Mokronog, dne 4. januvarja 1889.

Tuji ci:

4. januvarja.

Pri **Malléti**: Kristof iz Verhnike. — Kollerman z Dunaja. — Schink iz Zagorja. — Walter iz Celja.

Pri **Slonu**: Demšar in Železnikov. — Mossman in Fligi z Dunaja. — Jelacič z Dunaja. — Sonenberg iz Čakovca. — Hofman iz Reke

Pri **austrijskem cesarju**: Pleschner iz Gradca. — Slavič iz Maribora. — Bellan iz Gradea.

Pri **bavarskem dvoru**: Ima iz Gorice. — Novak iz Trojan. — Perlhefter iz Mattendorfa.

Umrl so v Ljubljani:

4. decembra: Jožef Gerkman, cestnik, 71 let, Karlovska zemlja št. 8, za plučnum emfizemom. — Štefanija Peček, krojačeva hči, 9 dni, Prečne ulice št. 4, za krčem. — Jožefa Jeras, delavčeva žena, 25 let, Kravja dolina št. 17, za jetko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 5. januvarja t. 1.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.34	Šp. h. povojen, kgr.	— 70
Rež, "	4.49	Suravo maslo, "	— 90
Ječmen, "	4.32	Jajce, jedno :	— 3
Oves, "	3.09	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	4.32	Goveje meso, kgr.	56
Ploso, "	4.83	Telčje	— 47
Koruzna, "	5	Svinjsko	— 47
Krompir, "	2.50	Koštrunovo	— 30
Leča, "	12	Pišanec	— 3
Grah, "	13	Golob	— 18
Fizol, "	11	Seno, 100 kilo	— 250
Maslo, kgr.	1	Slama, trda, 4 metr.	— 232
Mast, "	— 68	Drva, trda, 4 metr.	— 650
Špek frišen "	64	mehka, 4 "	— 42

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opažovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina mm.
jan. 7. zjutraj	745.2 mm.	— 6.6°C	z. svz.	snež.	0.70 mm.	
jan. 2. popol.	747.5 mm.	— 7.4°C	m. svz.	jas.		
jan. 9. zvečer	748.9 mm.	— 8.6°C	m. svz.	obl.		
Srednja temperatura — 7.5°, za 4.7° pod normalom.						

Dunajska borza

dne 5 januvarja t. 1.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 250	— gld.	82.60
Srebrna renta	83.15	—	83.15
Zlata renta	110.85	—	111.40
5% marčna renta	97.90	—	97.95
Akcije narodne banke	880.—	—	881.—
Kreditne akcije	312.20	—	312.40
London	120.65	—	120.70
Srebro	—	—	—
Napol.	9.53%	—	9.53%
C. kr. cekini	5.69	—	5.69
Nemške marke	59.12%	—	59.15
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	134 gld.	— kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	172	—
Ogrska zlata renta 4%	101	70	—
Ogrska papirna renta 5%	93	75	—
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104	75	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	181	75
Rudolfove srečke	10	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	117	25
Transmaw-društ. velj. 170 gld. a. v.	229	—	—

dne 5 januvarja t. 1.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 250	— gld.	82.60
Srebrna renta	83.15	—	83.15
Zlata renta	110.85	—	111.40
5% marčna renta	97.90	—	97.95
Akc			

Podpisani naznanjam, da je bivši moj trgovski pomočnik **Hinko Marchiseti** iz moje službe izstopil.

S spoštovanjem

Ivan Fajdiga v Sodražici.

(13-1)

Dobra knjiga.

Navodi poslane knjige so sicer kratki in jedernati, pa kar nalašč za praktično porabo; ter so moji rodbini pri različnih bolezni izvrstno pomagali". — Tako in jednakost glaše se zahvale, ki dohajajo skoro slednji dan Richter-jevi zalogi, ker se je knjiga s podobami "Der Krankenfreund" razp. slala. Kakor knjigi dodana izvestja srečno ozdravljenih dokazujojo, so ozdravili, če so se ravnali po tej knjigi, celo taki, ki so že bili izgubili vsako upanje. Knjiga, v kateri so zapisani uspehi skušen, zaslužuje resne pozornosti. Nekdo naj nikar ne zamudi po dopisnici pri Richter-jevi založbi v Lipsiji ali v Novem Ju. kn. 320 Broadway, zahtevati 936. natis knjige "Der Krankenfreund". Pošlje se brez troškov. (805-3)

Velika zaloga

prav dobrega

belega ali rudečega vina

1887. leta po najnižji ceni, kakor tudi dobre

vinske posode

razne velikosti pri

(1-2)

A. CVENKEL & Comp.

v Sevnici (Lichtenwald) na Spodnjem Štajerskem.

500 mark v zlatu,

če Grolich-ova obrazna crème (Crème Grolich) ne odpravi vseh nečistot kože, kakor: peg, ogre, ogorelosti itd. ter naredi polti svetlo belo in mladinočiste. — Ni nikakor barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razpošiljalnico ima J. Grolich v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mahr, parfumér. (652-6)

Zaradi preselitve

prodaja se na Starem trgu št. 4 v prvem nadstrop

razno pohištvo

po nizki ceni.

(895-3)

Vsi stroji za kmetijstvo!

zlasti za sedanje sezono.

Rezilnice za krmo

— po najnovejših sistemih. —

Izdeluje jih v 80 različnih številkah in garanjuje, da so dobro narejene, prodaja po ceni in po najugodnejših pogojih.

IG. HELLER, Wien, II., Praterstrasse Nr. 78.

Obsirni katalogi na željo zastonj in franko.

Vsako vprašanje se radovoljno odgovori.

Jamstvo za dober material in največji uspeh.

Posredovalci se želijo in dobro nagraditi, zanesljivi agenti se isčejo. (746-10)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI. I. ZVEZEK: PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zborna. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je tako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Za čas stavbe priporoča ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni
okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in eveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224-48)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja
je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbi za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbi smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznačen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kadar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovanemu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno zavarovalna banca „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega pripomembne deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila da je brezplačno

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

P. n.

Zahvaljuje se častitim naročnikom za dolgo vrsto let meni in mojemu pokojnemu soprogu izkazano zaupanje, usojam si naznanjati, da sem z današnjim dнем izročila kupnim potom pod tvrdko

Karol Ahčin

ob Francovem nabrežji št. 13 poslujočo dobro znano

= ključavničarsko obrt =

svojemu izkušenemu poslovodji, gospodu

(892-2)

JOSIPU REBEKU,

katerega vsem častitim naročnikom in slav. občinstvu v izvrševanje vsakovrstnih ključavničarskih naročil najtopljeje priporočam.

Spoštovanjem

V Ljubljani, dn. 1. januarja 1889.

Jera Ahčin,
vdova ključarja.

Z ozirom na predstoječo objavo usojam si podpisani častite naročnike in slavno občinstvo opozarjati, da sem prevzel z dnem 1. januarja 1889 kupnim potom že mnogo let ob Francovem nabrežji št. 13 pod tvrdko

Karol Ahčin

poslujočo dobro znano

ključavničarsko obrt.

Dolgoletna praktična izkušnja kot poslovodja naj bode častitim naročnikom in slav. občinstvu porok, da budem točno, vestno, cenó in trpežno izvršil vsako naročilo, ter si prizadeval pridobiti in ohraniti si naklonjenost slavnega občinstva.

Spoštovanjem

V Ljubljani, dn. 1. januarja 1889.

Josip Rebek,
ključavničar.

Najnovejše leposlovno delo!
NARODNA KNJIŽNICA.
I. ZVEZEK.
POBRATIMI.
Roman. — Spisal dr. J. Vrčnjak.
Elegantno vezan 1 gld. 20 kr.
Dobiva se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani in v drugih knjigarnah.

Gozdne sadike.

Upravništvo meščanske korporacije v Kamniku naznanja, da bode oddalo vspomladi 1889. leta,

več tisoč dveletnih gozdnih sadik

iz drevesnice v Bistrici, in sicer:
150.000 smrek, tisoč po . . . gld. 2.—
200.000 črnih borovcev, tisoč
po " 1.50
10.000 mecesnov, tisoč po . . . " 3.—
loco drevesnice v Bistrici.

Da imajo sadike iz gozdne drevesnice veliko prednost od drugih, razume se itak brez posebnega poudarka. (866—3)

Za lovsko sezono!
Največja izber orožja z jamstvom, da je dobro in da dobro strelja, kakor: **Lovske in salonske puške, revolverji**, ravno tako tudi mnogo za lov potrebnih priprav imo **po ceni** (531—15)
Fran Kaiser,
puškar in prodajalec orožja,
Ljubljana, Šelenburgove ulice.
Tudi se popravila hitro in po ceni izvršujejo.

Poezije
SIMONA GREGORČIČA.
II. zvezek. — Založil Josip Gorup.
Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld.,
s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr.,
s pošto 5 kr. več. (439—45)
Naročila se najlaže izvršujejo po poštnih nakaznicah.
FRAN DEŽMAN,
knjigovez v Ljubljani, Sveti Petra cesta št. 6.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (825—11)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem
(223—48) priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10
vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popieskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Osobe, ki bolhajo za zbasanjem, naj rabijo „Seigel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäkerjevinim izvlečkom. „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zbasanje, krotje mrzlico in prehlajeno, odpravijo glavobol in zatrž zolnico. Kdor jih je jedenkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih bolečin. — Cena 1 steklenic Shäkerjevega izvlečka gld. 1.25, 1 skatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (854—21)

Posebna, v tej deželi razširjena boleznen je slabo prebavljenje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta uzroka te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje trpe včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v hrbtni, čutijo se zaspene in trudne, imajo slab okus v ustih, slasti nemajo do jedij, v želodci leži jim neka teža, v želodčevi votlini čutijo včasih neko nedoločeno otrpenje, katerega ne odpravi uživanje jedij. Oči upadejo, roke in noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašelj; sprva suh, čez nekaj mesecov pa z zelenkastimi izvraški. Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspanga, spanje ga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in nejeloven, hude slutnje ga napadajo, če hitro ustane, se mu v glavi vrtil, kakor bi se mu cela glava sukala; čревa se mu včasih zamašč, koža mu je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urina ima malo ter je teme barve; in če se pusti dolgo stati, se nabere na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogostoma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladek, včasih pa kisel okus; kar spremila močno bitje srca. Vid mu poša pege se kažejo pred očmi, ter ga napada čet teške one-moglosti in zaspanosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo in lehkovo se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele boleha za to boleznijo v jednej ali drugoj obliki. Shäkerjev izvleček pa spravi urejen jedij na takot pot, da boino telo dobiva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone steklenic je že razprodanih, in število spričeval, ki potrjujejo zdravilno moč tega zdravila je izredno veliko. Na stotine boleznij, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebavljenja; in če se posledne zlo odpravi minejo tudi druga, kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Shäkerjev izvleček. Spričevala na tisoče osoob to dokazujejo brez vasek izvlebov, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svojstvih. To izvrstno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Osobe, ki bolhajo za zbasanjem, naj rabijo „Seigel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäkerjevinim izvlečkom. „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zbasanje, krotje mrzlico in prehlajeno, odpravijo glavobol in zatrž zolnico. Kdor jih je jedenkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih bolečin. — Cena 1 steklenic Shäkerjevega izvlečka gld. 1.25, 1 skatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (854—21)

Pred ničvrednimi izdelki, ki celo škodljivo uplavajo, se svari.

Fulnek, due 11. novembra 1883.

Gospodu A. J. White v Londonu. Ne morem, da bi se Vam ne zahvalila. Več nego jedno leto bolehal sem za omotico, glavoboljem in trganjem po udih in sem skoraj dvomila, da bi ozdravila, če tudi sem rabila razne sredstva. In brala sem v Weltblatt-u o podobnej bolezni in kupila sem steklenico „Shäker-jevega izvlečka“. Ko sem jo porabila, čutim se popolnem dobro, zategadel to zdravilo vsem priporočam, kajti kazalo se je, da je moja bolezen nezdravljiva. Še jedenkrat zahvaljujem se Vam za to dobro, ki ste mi jo skazali s svojim izvlečkom. Ozdravljena sem z božjo pomočjo.

Amalija Kreuz, gospodarica v pivovarni 1 v Fulnku na Moravskem.

Lastnik „Shäkerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdon Road E. C.

Glavno zalogu in centralno razposiljalnico imata Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromerizi (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Imajo lekarno:

na Kranjskem, Koroškem, Primorskem: v Ljubljani, Velikovci, Wolfsbergu, Ub. pl. Trnkoczy, G. Piccoli; v Celovci, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; v Brezah, Št. Mohorji, Prevali, Goštentschnig; na Trbiži, v Beljaku, dr. Kumpf, Friedr. Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Putju, J. Cabucicchio; na Reki, G. Prodram; v Gorici, J. Cristoforietti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A. al Camelo, Praxuarer A. ai due Mori, J. Serravalo, al Redentore C. Zaneti alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. Bar-Gionović; v Spiletu, Aljanović, Tocigl; v Zadru, Androvic; v Sušaku pri Reki, v Novem pri Reki, v Malem Lošteji, O. Viviani, in skoro v vseh lekarnah ostalih mest države.

Gospodu G. PICCOLI-jii,

lekaru „Pri angelju“, — v Ljubljani.

Vaša želodčeva esenca, kojo sem slučajno spoznal, ozdravila me je po polnem neprehenljivo s labotnosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznanu mučecē trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obečala: vse drugo zauživanje lečil bilo jo zaman in jedino le Vašej neprecenljivej esenci se imam zahvaliti za popolno zdravje ter Vam ostarem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zanj najsrceje udan in hvaležen.

Na Dunaju, 1887. **Spiridijon Pokrajac**, profesorski kandidat.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzoli-jevej. (208—39)

Za p. n. poljedelce!

S tem naznanjam interesovanim krogom, da, kakor vsako leto, tudi za leto 1889. takoj prevzemo katerokoli množino

sladorne pese

po 90 kr. 100 kilo loco naše tovarne, in sicer proti gotovemu plačilu.

Vabimo p. n. gospode kmetovalce, da pridelujejo to znatno kulturno rastlino in naznanjam, da jim zastonj preskrbimo potrebno seme izvrstne in skušene vrste.

Želimo skoro dotičnih oglašil v našej tovarniškej pisarni. Tudi imamo zastonj in franko na razpolago navod, v slovenščini in nemščini, kako se prideluje sladorna pesa.

Ljubljana, 31. decembra 1888. (886—2)

Avg. Tschinckl-a sinovi.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja

PAVEL SEEMANN v LJUBLJANI.

(855—3)